शेतक-यांच्या आत्महत्या रोखण्यासाठी विशेष मदतीच्या कार्यक्रमांतर्गत सन २०१७-१८ करीता रूपये १५ कोटी निधी मंजूर करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन महसुल व वन विभाग शासन निर्णय क्रमांकः- एससीवाय-२०१६/प्र.क्र.२८०/म-७ मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ दिनांकः- १७ नोव्हेंबर, २०१७

संदर्भ : शासन निर्णय क्रमांकः- एससीवाय-२०१६/प्र.क्र.२८०/म-७, दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०१७

वाचा : १) शासन निर्णय क्रमांकः- एससीवाय-२०१५/प्र.क्र.२४९/म-७, दिनांकः- २५ ऑगस्ट, २०१५

२) शासन निर्णय क्रमांकः- एससीवाय-२०१५/प्र.क्र.११९/म-७ (भाग-२), दिनांकः- २४ जुलै, २०१५

३) शासन निर्णय क्रमांकः- एससीवाय-२०१६/प्र.क्र.२८०/म-७,दिनांकः- २ जुन, २०१६

प्रस्तावनाः

शेतकरी आत्महत्या रोखण्यासाठी करावयाच्या उपाययोजनांतर्गत उस्मानाबाद व यवतमाळ या दोन जिल्ह्यांमध्ये पथदर्शी प्रकल्प राबविण्याकरीता आर्थिक वर्ष २०१५-१६ मध्ये रूपये ४८.८५ कोटी मंजूर करण्यात आले होते. सदर निधीच्या ७० टक्के निधी म्हणजेच ३४.१९ कोटी वितरीत करण्यात आले होते. सन २०१६-१७ साठी रूपये १० कोटी निधी आकस्मिकता निधीतून जिल्हाधिकारी, यवतमाळ व उस्मानाबाद यांना उपलब्ध करून देण्यात आले होते. चालु वर्षी रूपये १५ कोटी अर्थसंकल्पिय तरतूद मंजूर करण्यात आली आहे. त्यानुसार जिल्हाधिकारी, यवतमाळ व उस्मानाबाद यांना निधी उपलब्ध करुन देण्याची बाब विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

संदर्भाधीन दिनांक २३/१०/२०१७ चा शासन निर्णय अधिक्रमित करण्यात येत आहे.

- **२.** शेतक-यांच्या आत्महत्या रोखण्यासाठी विशेष मदतीचा कार्यक्रम राबविण्यांतर्गत सन २०१७-१८ मध्ये मागणी क्र.सी-५ २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण (२२३५ बी ४६१) या लेखाशीर्षाखाली रुपये १५.०० कोटी तरतूद करण्यात आली आहे. सदरचा निधी वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत असून **बीम्स (BEAMS)** प्रणालीवर विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद व अमरावती यांना उपलब्ध करुन देण्यात येत आहे.
- 3. बळीराजा चेतना अभियानाच्या अंमलबजावणीसाठी जिल्हाधिकारी, यवतमाळ व जिल्हाधिकारी, उस्मानाबाद यांना जिल्हास्तरीय समितीस प्रत्येकी रुपये १.७३ कोटी (रुपये एक कोटी त्र्याहत्तर लाख फक्त) असे एकूण रुपये ३.४६ कोटी (रुपये तीन कोटी शेचाळीस लाख फक्त) तसेच उस्मानाबाद जिल्हयातील ७३७ ग्रामस्तरीय समित्या व यवतमाळ जिल्हयातील २१४८ ग्रामस्तरीय समित्यांना प्रयेकी रुपये ४०,०००/- (चाळीस हजार फक्त) अशा एकूण २८८५ ग्रामस्तरीय समित्यांना एकूण रुपये ११.५४ कोटी (रुपये अकरा कोटी चोपन्न लाख फक्त) असा एकूण रुपये १५ कोटी निधी वितरीत करण्यात येत आहे. या निधीचा विनियोग कोणत्याही साहित्य खरेदीसाठी न करता प्रत्यक्ष विविध कार्यक्रम राबविण्याकरीता उपयोगात आणण्यात यावा.

- 8. सदर निधी मागणी क्रमांक सी-५, मुख्य लेखाशिर्ष २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ०२, समाजकल्याण, १०४, वृध्द, विकलांग व निराश्रीत व्यक्तींचे कल्याण, (००) (०५) शेतक-यांच्या आत्महत्यांना प्रतिबंध करण्यासाठी उपाय योजना (२२३५ बी ४६१) (दत्तमत) (योजनेत्तर) ५०, इतर खर्च या लेखाशिर्षाखाली अंतीमतः खर्ची टाकण्यात यावा.
- **५.** सदर निधीच्या वाटपाचे लेखे / अभिलेखे, नोंदवह्या विहित कार्यपध्दतीनुसार अनुदान आहरीत व वितरीत करण्या-या कार्यालयाच्या स्तरावर अद्ययावत ठेवण्यात याव्यात. तसेच कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर निधीच्या मर्यादेपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही व हा खर्च दिनांक ३१/०३/२०१८ पर्यंत करण्यात येईल, याची दक्षता नियंत्रण अधिका-यांनी घ्यावी.
- **६.** सदर निधी ज्या प्रयोजनासाठी वर्ग करण्यात आला आहे. त्याच प्रयोजनासाठी त्याचा वापर होत आहे याची संबंधित विभागीय आयुक्त यांनी खातरजमा करावी. निधीच्या वाटपाचे लेखे, अभिलेख/ नोंदवह्या विहीत कार्यपध्दतीनुसार अनुदान आहरीत व वितरीत करणा-या कार्यालयाच्या स्तरावर अद्यायावत ठेवण्यात यावे, झालेल्या खर्चाची महालेखाकार कार्यालयात नोंदविण्यात आलेल्या खर्चाशी पडताळणी करून त्याबाबतचे प्रमाणपत्र या विभागाकडे तात्काळ सादर करावे, तसेच कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर निधीच्या मर्यादेपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची दक्षता घ्यावी. वितरीत करण्यात आलेल्या अनुदानातून जर काही रक्कम खर्ची पडणार नसेल तर ती रक्कम विहीत वेळेत शासनास प्रत्यार्पित करण्यात यावी. तसेच दि.३१.०३.२०१८ पर्यन्त अखर्चित राहणारा निधी आर्थिक वर्ष अखेरीस शासन खाती जमा करण्यात यावा.
- **७.** हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३४२/२०१७/व्यय-९, दिनांक ६/११/२०१७ अन्वये मिळालेल्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.
- **८.** सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०१७११७५२०३५७५९१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुभाष उमराणीकर) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १. विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद/ अमरावती.
- २. जिल्हाधिकारी, उस्मानाबाद / यवतमाळ.
- ३. कोषागार अधिकारी, जिल्हा उरमानाबाद / यवतमाळ.
- ४. महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.

- ५. संचालक लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ६. सह संचालक, लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, ५ वा मजला, नवीन प्रशासकीय भवन, मुंबई.
- ७. वित्त विभाग (अर्थसंकल्प-३/अर्थसंकल्प-६/व्यय-६/व्यय-९/व्यय-३/अर्थोपाय कक्ष / वित्त आयोग कक्ष, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ८. कार्यासन अधिकारी (ब-१/म-३/म-११/पीएसी/पीएसी-१ कार्यासने) महसुल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ९. निवड नस्ती कार्यासन, म-७, मंत्रालय, मुंबई-३२.